

SVERIGES RUNINSKRIFTER

UTGIVNA AV

KUNGL. VITTERHETS HISTORIE OCH ANTIKVITETS AKADEMIEN

ANDRA BANDET

ÖSTERGÖTLANDS RUNINSKRIFTER

GRANSKADE OCH TOLKADE

AV

ERIK BRATE

STOCKHOLM

KUNGL. BOKTRYCKERIET. P. A. NORSTEDT & SÖNER

1911
[111410]

133. Häggestad, Heda sn, Lysings hd.

Pl. XLIII. Fig. 2.

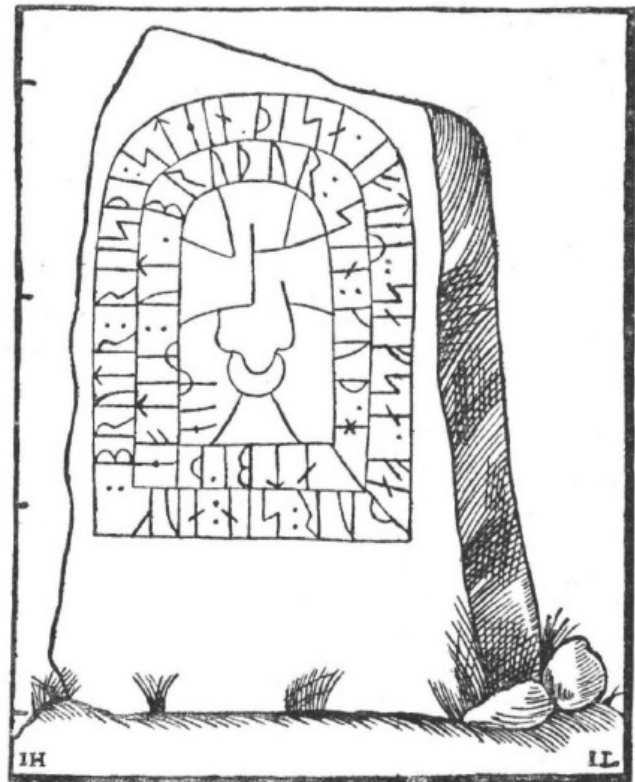
Litteratur: B. 916; L. 1198; W. 209; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 634; P. A. Säve, *ATS*, I, s. 117; *Reseberättelse* 1861, s. 104, teckn; C. F. Nordenskjöld, *Reseberättelse* 1873, II, s. 39, teckn.; E. Ihrfors, *Ostrogothia sacra*, s. 2, teckn.

Runstenen står på västra sidan om landsvägen söder om Häggestad mellan två gravkullar och med en hög omedelbart bakom mot norra ändan av ett gravfält: ett par kullar finnas i åkern norrut, söderut talrika. Vid gårdets södra gräns mot en skogsbacke stå resta stenar och öster om vägen litet längre söderut en rest sten.

Ämnet är granit.

Höjden är 1,53 m, bredden vid foten 1,28 m, vid toppen tangerande övre slinglinien 90 cm. Yttre slingans bredd är 13—14 cm, den inre slingans bredd 9—11 cm.

I **reispi** är pricknen tydlig i **e**, även sista **i** har en tydlig fördjupning på mitten och båda sidorna av staven, vilken dock torde vara en skada. På **f** i de båda **eftir** äro bistavarne korta och lika långa, på **f** i **fapur** går övre bistaven upp till övre slinglinien, den nedre slutar 4 cm därunder. I **fapur** saknas toppen av **þ** och större delen av **r** uppifrån. Framför **brupur** finnes en båge, som synes ristad och sannolikt är en felaktig början till det följande **b**.



B. 916.

Inskriften är följande:

Yttre slingan: : **brutr** : **reispi** : **stein** : **pesa** : **eftir** : **sagsa** : **fapur** : **sin** : **auk** Inre slingan: **eftir** : **ut** : **brupur** : **sin** : **kup** : **hialbi** : **þeim** Runorna **eim** i **þeim** stå på stenens mittyta innanför inre slingan.

Namnet **brutr** är fsv. *Brod*, *Brud*, se Lundgren, *Personnamn*.

Den avlidnes namn *Saxe* skrives anmärkningsvärt ofta med runan **g**, så: **sagsa** L. 1232 (enl. C. F. Nordenskjöld), **sagsi** L. 837 (enligt mig 1900), **sagsa** L. 832 (enligt mig 1900), **sagsa** Ög. 211 Mörby, varmed ock ristningen **sahsi** L. 354 (enligt mig 1901) överensstämmer. Blott två gånger förekommer **saksi** Öl. 37 och L. 17.

Det tredje namnet **ut** motsvarar isl. *Oddr*, fsv. **Odder*, **Udder*, jfr *Matheus Odsson* S. D. III, 144 (1313 Smål.), *vddonis* S. D. III, 136 (1313 Ög.).

Översättning: Brodd reste denna sten efter Saxe, sin fader, och efter Udd, sin broder. Gud hjälpe dem!

Att uppmärksamma är leken med namn, i det sönerne heta Brodd och Udd till fadern Saxe, vars namn alltså sattes i förbindelse med ordet *sax* n. 'kort, svärd'.

Anm. Enligt W. 202 skall i Jättingstad en runristning hava funnits på en timmerstock i en urgammal byggnad, nu borta.



2. Ög. 133. Häggestad.